

ELMŰVÉLEMENYI UJSÁG

Tek.

Magyar Nemzeti Múzeum
Széchenyi könyvtára

Budapest

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL
BAJA, GRÓF ZICHY BÓDOG-TÉR 8. SZ.
TELEFONSZÁM: 45.FELELŐS SZERKESZTŐ
DR. MAMUSICH JÓZSEFELŐFIZETÉS EGY HÓNAPRA 2-80 fillér.
EGYES PÉLDÁNYSZÁM ÁRA 12 fillér.
Megjelenik hétköznaponként d. u. 2-kor.

Az új evangélium

Irtta: Mihályfi János.

„Szocializmus a műhelyek új evangéliumának neve” írja le nyíltan és őszintén a nagyestű professzor, dr. Reischl; ma ez az evangélium hirdeti a maga nyolc boldogságát s igér menyországot a másvilág helyett már itt a földön.

Mi is hát a szociális probléma? Először is nem munkáskérdés; nem a javak megosztásának kérdése, nem is a magántulajdon reformja, mint-hogy nem is az élvezetekben való egyenlő részesedés biztosítása, vagy az örökösödés helyes szabályozása stb., stb. A szociális probléma vég-eredményben az embereknek egymáshoz való viszonyát érintő probléma. A szociális probléma akkor született meg, amikor a középkor hűbér- és jobbágy-rendszerét a penztöke, a forradalmi szellemi áramlatok és a gép kikezdték, megdöntötték s létrehívták a polgári társadalmat a maga szabad moráljával és szabad versenyével. Ez az Isten nélküli szabad erkölcs s ez a szeretet nélküli szabadverseny jogot adott az erőseknek arra, hogy a gyengébbeknek százezreit és millióit leversenyezzék, kizsákmányolják. Meg is tették, létre is hívták a munkásproletariátust és a tömegnyomort, amellyel szemben a kapitalista jólét áll.

S azóta hányan és hányan szerettek volna ezt a tatóngó irt, ezt a szörnyűséges szakadékot betölteni. Robert Owen, Saint Simon, Charles Fourier, Luis Blanc, Francois Babeuf, Proudhon, Cabot, Weitling Vilmos, Rodbertus Karoly, Marx és Engels mind profétái, messiásai szerettek volna lenni a nagy problémának, e vajudó adventnek. De sem az internacionálék, sem a nemzeti keretek között mozgó szocialista törekvések még nem voltak képesek karácsonyi békességet hozni ennek a nagy vágyakozásnak.

Pedig fel kell virradnia a szociális probléma betlehemi csillagának is. Meg kell oldani ezt a kérdést is valakinek. S mint a megváltásnak, ennek is általánosnak kell lennie. Ezt a problémát egy nép, egy ország megoldani nem képes. Szinte még egy világrész is alig!

A megoldásnak két módja lehetséges: vagy a békés, vagy a forradalmi.

Eljön-e a békés megoldás? Az új evangélium át fogja-e formálni csendesen a világ mostani képét?

Ha a történelmet nézzük azt látjuk, hogy minden újítás, minden reformeszmé csak nagy kínok árán, a forradalom kínjai árán született a világra. Hiába, a régi rendszer mindig görcsösen ragaszkodott hatalmához. Így van ez ma is, így lesz ezután is. Hogy mást ne említsék, gondoljunk csak egy képviselőválasztásra. Nincs az a rafinéria, melyet harcba ne vinnének, nincs akkora

pénzáldozat, melyet sokallanának, ha a hatalom megtartásáról van szó.

S ami még rosszabb, ami még nagyobb akadálya a békés megoldás lehetőségének az az uralmon levők rövidlátása, illetve észszerűtlen önzése. „Minden kormányzat, mely védekezik ellenségeivel szemben, rövidlátó, mint az egoista, — és szűk területre húzóva védekezik, mint aki megrémült” mondja Giovanni Rosadi. Hogy messze ne menjünk az illusztrációkért, csak a mi kapitalistáinkra hivatkozom, akik nem akarják belátni, hogy ma a kisebb magyar trianoni cipóból mindenkinek kisebb darabot illenék törni s amikor az országban tömegnyomor van, amikor a kétségbeesés lidéretűzei járnak boszorkánytáncot milliók lelkeiben, akkor ők a kisebb falat helyett mamutfizetéseket húznak és közpénzeket panamáznak. Vagy ha általánosabb példát keresünk, azt látjuk, hogy a nagytöke teljes nyugalommal tartja kezében a maga bőrzéi, trösztjei, kartellei révén az egész mostani világot: a kormányokat, az

államférfiakat, a nemzeti érzést, sőt magát a kommunizmust is!

Tehát a forradalom jön?

Ez kétféle lehet: Martírurum és Lázáadás.

A martírurum is forradalom: új eszméknek, új tanoknak, új világszemléletnek a régi fölé emelése. A martírok harca is kitartó, konok. Célja a régi világ megdöntése. Csak-hogy eszközei szentek. Vért ont, de önvérét, életét áldoz, de saját életét s legnagyobb fegyvere az Eszme ereje.

A lázáadás az nem ismeri ezt a türelmet. A lázadó fanatikus az eszmeinek, s gyilkol, rombol, pusztít mindent, mi útjába áll s legnagyobb fegyvere a Gyűlölet!

Ha a békés kiút helyett a forradalom hozza meg a szociális kérdés megoldását, szent igaz, hogy azt nem martírok vivják majd ki, hanem lázadók.

Az új evangélium győzni fog. De győzelme szörnyűséges romokon fog átvezetni.

A mi álláspontunk az, hogy a békés megoldásnak egyengetjük az útját.

Egy bizonyos.

A mostani kapitalista rendszer be-tettség, amelynek el kell tűnnie. „Aminek el kell tűnnie az az uzsora, a bözzejáték, az árfejhajtás, a monopólium, a kartel és minden élő-sdiség a kereskedelemben!

A marxista forradalom pedig nem alkalmas új világ formálására, mert nincs erkölcsi tartalma. „Lelkiismeretlen gazemberekkel, cinikus hedi-nistákkal, tolvajokkal, vérengzésre hajlamos állapotberekkel új, neme-sebb, jobb társadalmi rendet organi-zálni a mai kapitalista rend helyébe nem lehet.” (Pastores.)

Bár csak meghallaná a világ an-nak a régi evangéliumnak nagy üzenetét, amely nélkül sohasem fog megvalósulni egy új evangélium sem!

A békesség ára, a békesség útja — a jóakarati!

Békesség a jóakaratu embereknek

A Kamarásduna torkolatépitésénél állandóan kétszáz ember kap munkát

A Kamarásduna rendezésének kérdése már annyira kedvező fordulathoz ért, hogy a torkolatépitést megkezdheti a város. Érte-sülésünk szerint a műszaki hivatal a torkolat földmunkáit a jövő héten minden körülmények között megkezdí. A munkásokat tízes csoportokban fogják a földmunkálatoknál alkalmazni. Terv szerint a munkálatoknál már kezdetben állandóan kétszáz embert tudnak foglalkoztatni. Később a munkálatok előrehaladásánál természetesen még több embert kell állandóan dolgoztatni. A nagyarányú munkáslétszám foglalkoztatása különösen most igen fontos. Ha az idő továbbra és ilyen kedvező marad az a szükségmunka kérdését nagy részben elintézté teszi.

Kunbajai apácákról

az elmúlt napokban a Felső Bácska című ujságban egy hír, ezen hírre való hivatkozással pedig a Csonka Bácska című lapban egy hazafias feljajdulás jelent meg. Aki a Felső Bácskát olvasta értelmetlenül, aki a Csonka Bácskát látta felháborodva gondolt a kunbajai apácákra, akik a magyar ipar nagy pangása idején inre pár fillért, vagy jobban mondva pár pengőt kitevő megrendelésüket is külföldre viszik. . . . Aki pedig figyelmes olvasás után elkezdett gondolkozni, az megdöbbsent és bizonyosan azt gondolta: ismét egy ujság cikk, amelyiknek nem lett volna szabad soha napvilágot látni, mert méltatlanul vette magára a magyar védelem nemes tögáját azzal a renddel és azokkal a tani-

tókkal szemben, akiknél nagyobb érdemet a magyarosítás és épen Bácska magyarosítása körül senki sem szerzett, ilyen gyanúsítás még, ha a különben legjobb indulattal történik is csak a destruktívot szolgálhatja.

A gondolkodónak volt igaza. Mert mi is a kunbajai karácsonyi meghívó hiteles története?

A kunbajai zárdá egyike azoknak a bácskai zárdáknak, amelyek a legnagyobb anyagi gondokkal küz-ködnek. Egy jómódonak mondott község gyermekeit tanítják és ne-velik és maguk a legnagyobb anyagi gondokkal küzdenek panasz és zokszó nélkül. A mostani főnöknő, aki a zárdát kifelé képviseli, egy nemes gondolkodású osztrák szár-mazású hölgy, aki a magyar gyer-mekek nevelését is szívesen vállalta

a rendben, hóvá ifjúkorában belé-pett. Hivatása szeretetében hazát és nemzetet is képes volt változtatni megszerezte a magyar okleveleket, mert polgári iskolára is képesítve van, természetesen megtanult ma-gyarul is és működött lelkesen min-den helyén, mindenkitől megbecsülten.

Másféle éve áll a kunbajai ház élén. Mostani családja, a zárdá — mint már mondtuk — nagyon szegény, nem szegény azonban az a család, amelyet elhagyott. Egyik nő-vérének férje nagy gyáros és nyom-datulajdonos Ausztriában. Ehhez a sógorához ismételten eredménnyel fordult zárdájának anyagi támogatása végett. Amikor most a karácsonyi előadásra készült a zárdá, magától adódott az az elhatározás, hogy a meghívók árát is megtakarítsa sze-gény zárdájának úgy, hogy sógora nyomdájától ingyen megkérje a meg-hívókat. Az elhatározást tett követte és a jószívű sógor készséggel állt sógornőjének szolgálatára és meg-küldötte ingyen a több száz meg-hívót.

Ez a tény, minden más egyéni elgondolás és gyanúsítás. Ezt a na-gyon világos és nagyon egyszerű tényt, módjában lett volna mindkét ujságnak a legkisebb utánjárással megtudni.

Ezek után várjuk, hogy milyen elégtételt ad különösen a Csonka Bácska szerkesztője, aki vitéz, a hől-gyeknek, akiket megtámadott, a tanítóknak, — mert hiszen ő is tanító,

— akiket méltatlan és igaztalan világtásban mutatott be és a hazafiás nevelés terén a megyében mindig elismerésre méltóan működő rendnek, amelynek tagjait idegen érdekek előtérbe helyezésével vádolta es cselekedetük megett ki tudja milyen, de minden esetre nem magyar érdekek meghuzódását sejtette.

Romantika és kedélyesség

Hiába, a romlatlan, jó vidéken, talán még mindig akad romantika és igazi kedélyesség. Pedig a sanyarúság, amit súlyos gazdasági helyzetnek neveznek máma, ugyancsak elkezdte már a falut is. Szeremle mindenestre azok közé a kevés falvak közé tartozik, ahol nem egykönnyen engednek érvényesülni holmi néprontó ujszerű áramlatokat, — annál szívesebben és kedvesebben ragaszkodnak ellenben régies és kedélyes szokásaikhoz. Egy példa. Néhány vasárnap óta egy esténként, lámpagyújtáskor a közlegelő birtokosság tartja megszállva a község háza tanácstermet. Mostanában vannak ugyanazok az u. n. közbirtokossági befizetések, gyűlésezések stb. Ezek a dolgok pedig nem végezhetők el úgy máról-holnapra, hosszú ideig intéződnek el. Egyszer kevesen jönnek össze a tagok, ez a baj, mert nem lehet érdemlegesen tárgyalni, — máskor sokan jönnek össze, akkor meg az a baj, mert a sok beszéd miatt nem lehet a dolog végére jutni, a dobszó pedig egyre szól, most a legutóbb is imígyen, aszongya: ma délután utoljára lehet még befizetést eszközölni, a közbirtokosságnál, mert aki még ma sem fizet, annak kamat lesz felszámítva. Tódultak is a népek a fizetéshez, — csak higgye, aki akarja, — a vezetőség tehát ismét megszállja a tanácstermet. Ez látszik az utcáról a firhangmentes ablakon át kettőről is, amint a vezetőség lámpavilág mellett ugyancsak buzgólkodik. Am hol itt a romantika és kedélyesség? Hol e? Hát hol másutt, mint abban a kétliteresben, amely kézzől-kézre, illetőleg szájról-szájra jár s amelynek a közvélemény szerint romantikus és kedélyes hatása van. Vagy nem? Hát Göre Gábor bíró bátyánk, vagy Durbints sógor másképp csinálták az ő idejükben? Nem bizony. Hát ebben van a romantika is, meg a kedélyesség is.

Másik példa. Két évvel ezelőtt műutat csináltak Szeremlén keresztül. Sokan kardoskodtak amellett annakidején, hogy a műut a község háza utcáján menjen. Nem arra ment. A község házáról most tehát egy keskeny utcácskán át 50 lépést kell megtenni, hogy a műutra kijusson az ember. Am ez az 50 lépés, ennek a megtétele, ez aztán nagyon körülményes és problematikus, sőt romantikus és kedélyes! Mert a többrendbeli határozatok szerint ennek a kis utzakasznak kikövezve kellene lennie, minélfogva tehát nincsen kikövezve, ámbar a kövek ott vannak végig leszórvá szerteszét a kis utcácska egyik oldalán. Egyszer valaki azt kérdezte egyik hivatalos személyiségtől, hogy miért nincsenek a kövek az út közepén, ahol lenniök kellene, mire a felelet így hangzik: nincsen fedezet a kövek szét-törésére, de ha volna is, nincsen ember a faluban, aki a kötöreshöz érten. Ez hát így könnyen érthető és felfogható. De ellenben az út, az járhatatlan és mivel járhatatlan, a kocsis ember úgy segít magán, hogy

az utcácska egyik végén leszáll kocsijáról — ő tudja miért — megfogja lovának zabláját és vezeti... vezeti s flaszteren a lovát, a kocsiját, míg kijut az utcácska másik végén a járható utra. És mennek és

járnak vala a flaszteren a gyalogos emberek és a kocsijárók, a lovak és a marhák és még a kacsák is... mind kivétel nélkül gyalog. Óh romantika, óh romlatlan falusi kedélyesség!

A Conventus Francovillensis tagavató ünnepe

Mai számkivettségünkben az általános társadalmi közönbösség mellett talán még a magyar középosztály az a réteg, melynek szívében lelkében legjobban sajnó Kassa, Kolozsvár, Pozsony, Zombor elvesztése, melynek minden álma, munkája arra irányul, hogy ezt a csorka nemzetet ismét a teljesség ígért földjére vezesse. Az álmok a jövő aranyfutylát terítik a sivar jelenre, a vágyak szárnyakat adnak a repülésre: de az ígért-földjét csak két dologgal lehet megközelíteni: munkával és áldozatkész-séggel. Fontos tehát, hogy ez a lelkiület és gondolkodás a magyar fő iskolai ifjuság lelkébe is beleszivódjék: ők veszik át ifju kezeikbe a különböző hivatások szerszámit, ők fogják a nemzet vért nem sokára folfrissíteni. Fontos, hogy ez új nemzedék az értékes magyar történelmi hagyományok folytatása, testben lelkben erős legyen, minden cselekedeteiben a magyar tűz s a magyar feltamadás hite lobogjon.

Az ifjuságot kell tehát féltő gond- dal szeretnünk, ápolnunk, léptei elől az élet otromba köveit elhárítanunk, s megadni a módját, hogy teljes s ki nem szikkadt erővel készüljön a jövő súlyos feladataira. Súlyos fel- adatok, súlyos gondok ezek s annál nehezebbnek látszik vállalásuk, minél

inkább szemügyre vesszük a magyar értelmiségünk súlyos anyagi hely- zetét.

A magyar főiskolai ifjuságon való segíteni akarás hozta létre a színeket viselő katolikus Magyar Egyetemi és Főiskolai Hallgatók Szövetségét: a Foederatio Americana-t.

Az Americana szervezeti tagozó- dása általában megfelel a keresztény társadalmunk legfontosabb és leg- szívósabban védett alappilléreinek: a család összetételének. A convent öreg urában az emericánus ifju idősebb jó barátját látja, aki barát- ságos összejöveleket alkalmával átadja tapasztalatainak értékes kin- cseit, sőt az ifjuság gyűlésein való pusztá megjelenése is nagy nevelő hatással van, mert az ifjuság érzi, hogy nincs egyedül, nincs magára hagyatván, érzi az érdeklődés és baráti támogató kéz simogató me- létét. Az öreg ur is fel teszi a zöld sapkát fejére s corporatio színeit mellére, ami azt jelenti, hogy egy- nek érzi magát az ifjusággal, részt vesz munkájában és örömeiben. Amennyiben viszonyai engedik, anyagi támogatással siet az ifjuság segítségére.

Ezek az elgondolások hívták életre a Foederatio Americana Bajai con- ventjét. (Folyt köv.)

Népkönyha

2 pengőt Pakoldy Józsefné, dr. Versényi Jenőné (havonta), Potza Istvánné, Thesz Imre, N. N., özv. Oszvald Ferencné, Walter Roza, Lakatos Jánosné, Várady, Rollberg, Hauzlerne, Lovass kántor, N. N., Balassa Gergelyné, Ojabasits, Szi- lágyi I., Chobodiczky Ajosné, Karig Emilné (havonta), Fülöpp Gyulané, Taubné, Papp Gizella, Kokity Leona, Szedressy Károlyné, özv. Ury Már- tonné, Bachraeh Szigfried, dr. Z. Lestyán János, dr. Nagy Emil, Pajor G., Molnár József, Nadas József.

Havonta 1 pengőt dr. Aszalós Imre, Rauscher Ottóné, Dávid Zoltánné, Desits Józsefné, dr. Hetényi Pálné, Pakuts Béláné, Amler Antalné, Bencze Béláné, Scherer Rezsóné, Fogány Lajos, Luptkovits Gézané, Brunovszky Rezsó, Alföldy Lászlóné, Wiesel Sándorné, Erdész Sándorné, Balogh Miklós, Neszpor Imréné, vitez Rapcsányiné.

1 pengőt Gibicz Józsefné, Hauser István, Kittinger János, özv. Roitné, Petrich Katalin, Kollár Ferenc, Szannel Olga, Zsigmond Jánosné, Hermann Ferencné, Bubonyi La- josné, dr. Haranghy Lászlóné, Maul, Póllákné, Kohut Ödönné, N. N. Eichardt B., Wellisch G. Majláth Bálintné, Pekánovitsné, Allaga Pálné, Nemes Pálné, Törökné, Kiss Györgyné ifj. Preimayer Pálné, Eckkert Edéné, Liszka Antalné, Beslits Antal, Birinyi József, Novák Antal, Pomsch, Mi- hállyné, Kemény István, Tizedes E. Kovács Edéné, Balogh Gyulané, Bangartnerné, Nemes Árpádné, kommu- nista zavar- gások s... a ki-

Magats Lajosné, Jámbor Antalné, Cservenyi István, Mirschler Vilmos, Heckenshofterné, Labancz Sándorné, özv. Odry Andorné, Bauer Imréné, Kadas János, N. N. N. N. Peschke Irma Mária, özv. Weisz Henrikné, Mészáros Pál, Braun Istvánné, Ko- vács nővérek, N. N. Scherer Ott- marné, Wunderlich János, Bertics Józsefné, Huber Imréné, Weber Sándorné, dr. Rácz Gyulané, Pro- dán Matyásné, Szabó Mária, Scheidl Dezsóné, Ury Pál fia, Keviczhyne, özv. Fehér Ferencné, Bartos De- zsóné, Ackermann Gyula, Berta József, Nadas Lajosné, Schlagham- mer Károly, Szejay Arisztidné, Lukács L. Miklós, Papp László, Hauzer Ferenc, dr. Horváth Lajos, dr. Valentin Emilné, ifj. Wunderlich Sándor, Roosz Gyulané, Pachner Oszkár, Ignác Ágnes, Bárány Ka- rolyné, Barsy Miklós, Grgeovits János, Odry Istvánné, Cseszlár Dávid, Müller Matild, Nyiraty Ka- rolyné, Gadies Eta.

A termézetbeni adományokat, adakozókat a legközelebbi számunk- ban hozzuk.

(Folytatjuk.)

Hivatalos értesítés jött, hogy Peruban anyonlöt- ték a kommunista zavar- gások magyar vezérét

A limai olasz követség, amely a perui magyar állampolgárok képvise- letét is ellátja, hivatalos értesítést küldött Budapestre, hogy La Oraya bányavárosban, a december eleji kommunista zavar- gások s... a ki-

tonaság, amelynek sikerült az álta- lános sztrájkot és a forradalmi meg- mozdulást levernie, agyonlötötte Witt- gruber Vilmost, a kommunista za- vargások egyik magyar vezetőjét. A hivatalos jelentés szerint a katonaság sortűzet adott a romboló tömegre. A sortűz következtében tízennégyen elesetek és számosan megsebesültek a zavargások résztvevői közül La Oraya főterén. A halottak között Ke- lemen József dr., a la orayai bányá- kórház vezető magyar orvosa, felis- mertte Wittgruber Vilmost, aki tudó- mása szerint az egyik limai szálló igazgatója volt és csak néhány nap óta tartózkodott La Orayában. Meg- állapították, hogy Wittgruber nagy szerepet játszott a perui kommunista mozgalom szervezésében. Ezzel a hivatalos megállapítással szemben Wittgruber apósa, Maximo Gratos limai orvos kijelentette, hogy veje rokoni látogatásra utazott La Oraya- ba és bár a magyarországi kommu- nista forradalomban előbb mint ujságíró, majd mint politikai megbí- zott jelentékeny szerepet játszott, Peruban mindenféle munkásmozga- lomtól tartózkodott.

A Mansz bajai fiókja

Ülését m. évi dec. hó 30 an tartotta meg Major Józsefné elnöklété alatt, aki az igen szép számban egybe- gyűltek előtt számolt be, az intéző bizottságnak és választmányi tagok- nak az egyesület folyó ügyeiről, fő- kent a Népkönyhával teendő további intézkedésekről. Igen megcsapant a karácsonyi ünnepek alatt, aminek oka a rossz időjárás, sz eső és hó. Bisztray Balku Gyula főispán fe- leségével a Mansz elnökökkel együtt meglátogatta a népkönyhát és intézkedéseire már másnap öt meter- mázsa porosz szénrel gvarapította a konyhát és arra szoruló részére, akik fékint a lábéli hiánya miatt nem jöhettek el, azonnal öt pár gyermekcipőt adományozott.

Majorné elnök beszámolt arról, hogy karácsony estejére valameny- nyien egy-egy darab fonatos kalá- csot kaptak.

Karácsony napján dr. Major Jó- zsef ügyvéd bőkezűségéből karácsony fat alott a vezetőség, mindenkinek jutott makos kalács, dió, cukorka, dohány, cigaretta, bor, pogácsa, eh- hez hozzáarultak egy-egy drb. má- kos kalácsal: Szalay Andorné, Bö- röz Mihályné, Beck Cecél, Major Józsefné, Osztroics Józsefné, Tom- csanyi Aladárné.

Dr. Viucs Miksáné, Weisz Józsefné két darab makos kalács és 5 kg. kenyérral, Dunai Ferencné egy drb. makos kalács és 14 liter bor, Budá- nivits Margit egy táj mézes csók, Amler Antalné egy táltőpörtös pogá- csa, dr. Major József karácsonyfával, 40 pakli dohányval, 20 pakli ciga- rettával és 2 kg. cukorkával. A szét- osztást felügyelő hölgyek végezték könnyező szemekkel.

Különös figyelemre méltatták a népkönyha látogatottságáról és az elfogyasztott élelmi cikkek mennyi- ségéről december hó 6-tól 31-ig előterjesztett áttekintést.

(Folytatjuk.)

— Vidéki magántanulók

ered- ményesen vizsgázhatnak a Walter magántanfolyam után, mert az intézet lehetővé teszi, hogy rendes elfoglaltságuk mellett lakóhelyükön levelezés útján sajátíthassák el a szükséges ismereteket. Forduljon felvilágosításért az országszerte elő- nyösen ismert Walter magántanfolyamhoz, Budapest, Rákóczi ut. 51.

Unnepi előadások Katymáron

A karácsonyi ünnepek alatt az előadások egész sorozata zajlott le a legnagyobb érdeklődés mellett Katymáron

Elsőnek kell megemlékeznünk dr. Hümpfner Tibor tanár előadásáról, melynek címe és tárgya volt Kanada. Végtelenül tanulságos és mindvégig érdekes előadását nagy közönség hallgatta végig meleg érdeklődéssel. Dr. Hümpfner Tibor főszt. félétet töltött rendjének megbízásából tanulmányi célból Kanadában s annak bőséges tapasztalatait tárta a község lakossága elé, fényes tanulságként a mai szomorú időknek, amikor le kell tenni mindenkinek a légvárak építéséről, a könnyű meggazdagodás hiu reményéről, mert ma szerzte a világon csak verejtékes munkával boldogulhatunk, mely verejtékes munka máshol is nemcsak itthon, csak egy darab kenyert ad, más semmit. Ne hagyjuk el tehát hazánkat, mert az is megadja a mindennapi kenyeret minden fiának, aki dolgozni akar.

A község lelki és szellemi irányítói hálás szívvel adóznak ezen felvilágosító és tanulságos előadásért.

Meg kell még emlékeznünk a bár kisebb koncepciójú, de szintén tanulságos előadásokról is.

Dec. 22 én Horváth Ibolya ovónő rendezett szép kis előadást a kis ovodásokkal. 15 én pedig Schilling Antal hely. tanító a IV. osztály növendékeivel mutatott be egy szép karácsonyi darabot.

Szilveszter apót pedig a helybeli vakációzó diákok bucsuztatták egy szép kis diakest keretében, fényes erkölcsi és anyagi eredménnyel. No a jókedv sem hiányzott, mely reggel 7 óráig tartott. Az ügyes kis előadás rendezői voltak ifj. Mihálovits István és Dzida József.

Mindhárom előadást igaz érdeklődés kísérte. A diák-est jövedelméből 80 P-öt a helybeli tűzoltóknak adományoztak. G.

Nyugodt cikk

Bevallom, Hölgyeim és Uraim, hogy eddig nagyon izgatott a dolog. Mondhatom, nem telt el nap, hogy rá nem gondoltam volna. Arra a vilálg végére gondoltam, amely egyszer mégiscsak eljön, bár ha nem is nagyon várjuk. Dehogy várjuk! Félünk tőle! Amitől pedig fél az ember, azt szerény meggyőződésem szerint nem is várja. A tudósok azonban igen remítgetik az emberiséget, hogy igy meg-ugy lesz. Összeütközünk valamelyik csillaggal s a jó öreg föld után felmondja a lakást. Vagy a tengerek foglalják el helyünket s így ez nekünk szintén alkalmatlan lenne a további ittariózkodásra. Vagy tűz pusztít el mindent stb. stb. Szóval többféle képen tudják elképzelni a dolgot. Bevallom, ezektől nem félttem. Hanem annál inkább félttem attól a borzalmas jóslattól, mely szerint majd minden megfagy, jégbe dermed a földön s ebből persze mi sem leszünk kivételek.

Hát ez roppant nyugtalanított. Megfagyni a mi derék mérsékelt égövünkön, ahol minden mérsékelt, még a mozi és színházi helyárok is. És hogy mindenki, kivétel nélkül mindenki megfagy. Ezt már alig birtam elviselni!

De, kérem, ez csak eddig tartott. Ma már ezen a vészhiren is csak nevetek. Nem fog, kérem mindenki megfagyni! De nem ám!

Készül az emberiség is a nagy leszámolásra, próbálgatja erejét, kibírja-e majd a jeget, havat, a 30—70 fokos hideget, meg a fókabundát. (Evvél a bundadologgal egy kis baj van, mert nem is olyan biztos, hogy foka. Hát hogy is lehetne biztos, mikor már az az igénytelen, szerény, puritán nyul sem biztos benne, hogy milyen bundaanyag lesz belőle jobblétre szenderülése után!) Ez a nagy nekikészülődés, ez a nagy erőpróba abból is látszik, hogy már Baján is megalakult a „Hütsd le magad” tursaság s oda se neki télnék, vígan uszkálnak a Kamarásduna szürkén hőmpölygő hullámai között. Nem is fáznak. Ezt én állapítom meg a partól zsebredugott kézzel, behuzott nyakkal, finom hócipővel lábaimon. Hogy ők hogyan vélekednek a fázásról, az az ő dolguk. Én mindenestre büszkén üdvözlöm bennük a jégkorszak hatalmát megtörő harci bátorságot. Igenis. Hölgyeim és Uraim, ők fogják megtörni a jeget a jégkorszak durva szívére! Őket nem fogja eltiporni semmiféle jeges változás, ők addigra oly gyakorlottak lesznek, hogy kibírják a 30—70 fokos hideget is!

Ez adta vissza lelkem nyugalmát. Most már beszélhetek a csupasztetejű bölcsök nekem nemcsak melegeiről, hanem a hidegéről is! Én meg vagyok róla győződve, hogy az a generáció, amely ma kibír — 20 ot, az pár ezer év múlva ki fogja bírni ennek pár ezerszeresét is! Ha pedig nem bírja ki, akkor... Ej, de kár is erre elkalandozni. Mi, a legmelegebb számítás szerint sem fogjuk kibírni ezt a pár ezer évet, mivel az a régi divat, hogy legalább egyszer mindenki meghal, még mindig tartja magát. Ha azonban egy furfangos párisi szabó megdöntené ezt a divatot is, akkor azért a hidegéről nem mernék ilyen nyugodt cikket írni!

Mihályfi Ferenc

HIREK

Egyesületi hírek. A Szociális Misszió Társulat bajai szervezete ma, szerdán délután 5 órakor ülést tartja. — Ugyancsak ma délután háromnegyed 6 órakor — a Missziógyűlés után — a Szent Margit Leányklub is kulturadélutánt és klubgyűlést tart a Legényegyletben. A tagok pontos megjelenését kéri az Elnökség.

Tízezer fát ültetnek el az alsójárásí legelőn. Tudvalevő, hogy gróf Zichy Gyula kalocsai baci érsek a Kamarásduna torkolatának építéséhez a munkanélküliek érdekében a hozzájárulást, illetve a terület használatára az engedélyt még a választott bíróság határozatáig megadta. A Kamarásduna torkolatának ásására kijelölt területen egy fiatal köriserdő áll. Ezeket a fiatal facsemeteket a város kiszedei és az alsójárásí legelőn fogja elhelyezni. Körübelül két katasztrális hold földterület beültetésére lesz elegendő a mintegy tízezer darab facsemete.

Szilveszteri játék Szeremlén. A szeremlei kat. iskola növendékei szépen sikerült szilveszteresti előadást mutattak be Dittler k. tanító vezetésével Szinre került három egyfelvonásos. Az első: A székesfehérvári csoda, mely szerint Szent Imre sirjánál a 3 év óta zarándokoló bűnös Konrad láncai hirtelen leestek a bűnbocsánat jeléül. Megrázó, szép és hatásos volt a gyermekek őszinte

játéka. Még színesebb kép tárult a lelkes nézők elé a másik két darabban — mindkettő Horváth T. lelkész szerzeménye — „A pásztorok látogatásában” és „A napkeleti bölcsök hódolatában”. Fent a színpad elején a betlehemi jászolka Szűz Máriával, Sz. Józseffel és sok anyuval, lent pedig a subás pásztorokból, igazi élő báránykából s a cifra, színes háromkirályokból összeállított élőkép igazán tapsragadó látvány volt. A tapsból bőven ki is jutott mindenkinek: szereplőknek, rendezőknek, szerzőnek egyaránt.

Orvosi hitelegylet. Az Országos Orvosszövetség igazgató-tanácsa egyhangulag magáévá tette az elnökségnek azt a javaslatát, hogy a szövetség kebelében hitelegyletet létesítsenek. A hitelegylet felállításának oka az, hogy az orvosok a hitelt nyújtó intézmények részéről mindig barátságosan fogadtatásban részesülnek, mert az orvos rendszerint nem képes arra, hogy egy esetleges felveendő kölcsönre bankszerű fedezetet nyújtson és így kell lennie egy intézménynek, amely az orvosok jogos hitelgényét kielégíti. A hitelegylet létesítésére a Moltár vállalkozott, amely a hitelegylet megszervezésével a Központi Váltóüzlet r. t. t. elizta meg. A tárgyalások már anynyira előrehaladtak, hogy a hitelegylet a legközelebbi napokban már meg is kezdheti működését.

Értesítés. Pfeiffer Izabella elhalálozása folytán a bajai I. számú reáljogu kéményseprő kerület ügyeinek intézését, mint a kiskoru jogutódok törvényes képviselője átvetem. A kéményseprési díjak csak az én aláírással ellátott nyugtáakra fizethetők ki. A kéményseprési üzem vezetésével Vörös János kéményseprő tüzletvezetőt bízom meg, akihez az üzem körébe tartozó megkeresések közvetlenül intézendők. Lakása: VIII. ker. Szeremlei utca 26. Baja, 1931. évi január hó 7. Wunderlich József városi irodaigazgató, közgyám.

Faintos szivar husvétra. A dohányjövődék „Faintos” névvel ujjfajta vágott beföldi dohányjal töltött szivart hoz forgalomba a husvétü ünnepekre.

Bágyadt, levert, dolgozni képtelen egyéneknek! a természetes „Ferenc József” keserűvíz szabadlá teszi a vérkeringést és emeli a gondolkodó és munkaképességet. Beható kórházi kísérletek folyamán bebizonyult, hogy a Ferenc József víz szellemi munkásoknál, neurasteniás embereknél és betegeskedő asszonyoknál rendkívül jótékony hatásmu gyomor- és béltisztító szer. A Ferenc József keserűvíz gyógy-szertárakban, drogériákban és fűszerüzletekben kapható.

Laptulajdonos Uj Elet nyomda r. t.
Felőlős kiadó és kiadóhivatal vezető
DR. HAMUSICH JÓZSEF.

Meghülésnél,
rheumatikus
fájdalmaknál:
Aspirin
tabletták.
Csak gyógyszerárban kaphatók.
Aspirin feiülmulhatatlan.

URANIA

1931. Január hó
10-én, szombaton
délután 6 és este fél 9.

Az ujév nagy film eseménye.
WARNER BROS
világhírű hangos filmje

JAZZ SINGER

(A JAZZ ÉNEKES.)

Nagy dráma a Newyorki ghetto életéből 10 felvonásban.

Főszerepben:

AL JOLSON

Kisérő filmje:

FAUST

Opera áriái. Énekli: Charles Hacket.
Hiradó.

1931. Január hó

11-én, vasárnap
délután, fél 4, 6, és fél 9.

2 gyönyörű hangos film
egy műsorban

Az ifjúság joga

Szenzációs Metro dráma 8 felv.-ban.

Főszerepben:

**NORMA SCHEARER,
LEWIS STONE és
BELLE BENNETT**

Szenzációs filmfelvételek,
gyönyörű zeneszámok.

Kisérő filmje:

Kaliforniai szerenád

Gyönyörű hangos filmregény 8 felv.

Főszerepben:

KEN MAYNARD.

Csodás, szép spanyol zene és ének-számok, gitár szólók és remek kórusok emelik e film szépségét.

Hiradó.

Bármily gyártmányu készüléket

a BRUSZT-féle RÁDIÓHÁZBAN

szerezhet be legelőnyösebben.

(Az ország egyik legrégebbi szaküzlete.)

Szent István-tér 4. Telefon: 255.

Kérje legújabb árjegyzékeinket Telefunken, Philips, Standard, Telefongyári, valamint saját gyártmányu készülékekről!

Apró hirdetések.

— **Eladó** szabadkézből hátrészek, 4 szoba, 2 konyha, 2 kamra, vagy 2 szoba, 1 konyha. Cim Horváth István háztulajdonos Berényi Baniel utca 16 szám.

A Jaukó dűlőben a kis állomás közvetlen közelében 13 és fél hold

szőlő és szántó

két szoba, konyha nagy présház, istálló, kamra felszereléssel együtt —

ELADÓ. Bővebbet:

Dr. Gáll Lajos

(Kossuth Lajos-u. 8.) ügyvédnél.

Hólapátok

nyírfaseprők
gyermekszánkók

UTRY-nál.

Telefon: 280. Erzsébet kir.-utca 38.

Elavult régi Rádióját

becseréljük

modern PHILIPS rádióra.

Rádió készülékek kedvező

részletfizetésre.

KÓKAY TESTVÉREK

rádió szaküzletében Baja.
(Városháza alatt.)

Figyelem!

Értesítem a nagyérdemű közönséget, hogy Baján 28 év óta fennálló első

„Hattyu” Gőzmosodámba

elő állított **ing és gallért** Baján a legolcsóbban és legújabb módszer szerint tükör fényesen lesz előállítva. **Törés kizárva** gallér tisztítás drb.-kint 10 fillér, azonkívül mindenféle fehérneműt a legolcsóbban tisztítok és mindenféle fehérnemű tisztítás 8 napon belül el lesz készítve.

Kérem a nagyérdemű közönség szíves pártfogását.

Maradok tisztelettel

Antal B.

Péter-Pál-utca 1. a plébánia templom mögött.

Éjjeli

szolgálatot tart

reggel fél 8 óráig és
vasárnap d. u. nyitva
jan. 6-tól jan. 14-ig

Lovasy Üdön
dr. Geiringer János
gyógyszertára.

VARRÓGÉP

JAVÍTÁS
SZAKSZERŰEN
ÉS GYORSAN.

SINGER VARRÓGÉP RÉSZV. TÁRS.

Erzsébet királyné-utca 11.

ÉRTESÍTÉS!

Tisztelettel értesítem Baja város n. é. közönségét, valamint a t. utazó közönséget, hogy a bajai **vasuti vendéglőt** átvettem, az üzletet teljesen átformáltam s minden erőmmel azon leszek, hogy a t. közönség igényeit mindenféle tekintetben kielégítek. Szíves pártfogást kérve

vagyok teljes tisztelettel
KISS MIKLÓS
vasuti vendéglős.

Ha még nem vett kiváló önborotva pengét olcsón, úgy forduljon UTRY-hoz.

Baja, Erzsébet királyné-ut 38. — Telefon: 280.

Raktáron lévő sezlonok, matracok s mindenféle kárpitós butoraim új évig

rendkívül olcsón árusítom,
szóval bevont sezlonok már 80 pengőtől.

SCHAFFLER MÁTYÁS

kárpitósnál, Gróf Zichy Bódog tér 1. (Hitel Bank alatt.)
Javítások és alakítások.

Csepel Varrógépek

hosszu és nagyon kedvező részletfizetésre.
A modern és divatos himzótanfolyam díjmentes tanítása

KÓKAY TESTVÉREK

Csepel varrógépek főlerakata BAJA. (Városháza alatt.)

LAKY

bérrautója
megrendelhető,
helyben és vidékre

Telefonszám: 375.

Legolcsóbb papirbevásárlási forrás
Baján az **Uj Elet r.-t. papirüzlete**